

‘Ik wist niks van de bouw’

Innovator en projectleider Sanne van Leeuwen past haar chemiekennis toe om de bouwsector te verduurzamen.

Dat je met een chemie-opleiding overal terecht kunt komen, bewijst Sanne van Leeuwen (31). Zij studeerde chemie aan de Universiteit Utrecht, maar werkt nu als innovator bij de Unit Bouw, Infra & Maritiem van TNO. Tijdens een tweejarig traineeprogramma maakte ze kennis met de bouwwereld, waar ze uiteindelijk bleef hangen. ‘Ik wist nog niks van de bouw, maar het klikte goed’, vertelt Van Leeuwen. ‘Dus besloot ik de uitdaging aan te gaan.’

Duurzaamheid

Van Leeuwen houdt zich vooral bezig met duurzaamheid en circulariteit van bouwmaterialen. Hierbij komt haar chemiekennis nog goed van pas. ‘Als je bijvoorbeeld beton wilt recyclen, moet je wel begrijpen hoe het materiaal chemisch gezien in elkaar zit. En het is ook handig als je weet hoe je die materialen kunt analyseren.’ Daarnaast leert ze tijdens het werk veel over andere vakgebieden. ‘Verschillende vakgebieden komen hier samen’, zegt Van Leeuwen. ‘Ik werk niet alleen met collega’s die zijn opgeleid tot constructeur, maar ook met geologen, milieukundigen, werktuigbouwkundigen en natuurkundigen. Die diversiteit bevalt me erg goed.’

Toch is de diversiteit soms ook een uitdaging, dus probeert Van Leeuwen bruggen te slaan. ‘Ik zit nu voor een project om tafel met AkzoNobel, toeleveranciers en aannemers’, zegt ze. ‘Die bedrijven komen elkaar in het dagelijks leven niet zoveel tegen, dus in het begin moest ik de verschillende talen en werkwijzen verbinden.’ Die rol als spin in het web ligt Van Leeuwen goed, al wil ze de komende jaren wel wat meer specialiseren. ‘Ik wil me meer met onderzoek gaan bezighouden en

‘Ik krijg alle ruimte om mijn ideeën uit te werken’

als innovator zelf ook oplossingen bedenken om de bouwsector circulair te maken.’

De overgang naar een circulaire economie is volgens Van Leeuwen de grootste uitdaging voor de toekomst van de bouw. ‘De bouwsector gebruikt 50 % van alle grondstoffen die in Nederland in omloop zijn. Niet alleen bij nieuwbouw, maar ook bij renovaties. Die stromen moeten we waar mogelijk duurzamer maken.’ Helaas vormt innovatie niet bij alle bedrijven een prioriteit. ‘Bouwbedrijven komen nu om in het werk’, zegt Van Leeuwen. ‘Maar door alle tekorten is het nu wel nodig om dingen efficiënter aan te pakken.’

Kostbaar

De verduurzamingsopgave in Nederland is niet zomaar op te lossen. ‘Voor isolatie

in de bestaande bouw en de overgang naar nieuwe installaties zie je veel maatwerk, en dat kost veel tijd en geld’, vertelt Van Leeuwen. ‘Voor de bestaande bouw bestaat er geen *one-size-fits-all*-oplossing. En voor je grote investeringen gaat doen in bijvoorbeeld zoiets als een warmtepomp, dan moet je ook zeker weten dat het een goede oplossing is voor dat type woning.’

Al met al merkt Van Leeuwen wel dat zowel bouwbedrijven als TNO openstaan voor nieuwe ideeën. ‘Ik heb vanaf het begin alle ruimte gekregen om mijn ideeën uit te werken, en mijn collega’s staan altijd klaar om me te helpen en ervaringen uit te wisselen.’ Voorlopig zit ze in deze wereld dus nog wel op haar plek. ‘Het is lekker praktisch, eigenlijk net als scheikunde. Bovendien valt er nog genoeg te doen.’ ●